

FEJN JAĦBTU L-GĦOLJIET TA' GHAWDEX

Għar Ilma bejn San Lawrenz u ta' Kerċem minnha 'l hinn. għal go t-tramuntana jaħbat aħna u sejrin il-Għarb —gol-lvant tħares lejn il-Fewdu ta' San Ġorġ, lejn nofs-in-nhar taħbat fuq ta' Kerċem u lejn il-Punent tispara sewwa sew fuq il-għolja l-oħra msejha Ta' Tbieġi.

Ta' *Tbieġi* lejn S. Lawrenz Kerċem minn go't-tramuntana issib quddiemek t-trieq, tal-Għarb, għal gol-lvant għandha *Għar-Ilma*, go nofs-in-nhar ta' Kerċem u gol-Punent tisbokka r-raħal ta' S. Lawrenz.

Ta' *Għammar* bejn l-Għasri u l-Għarb, got-tramuntana għandha l-Għasri, gol-Lvant trieq l-għasri, għal go nofs-in-nhar issib it-trieq ta' Pinu.

Ta' *Għelmus* aħna u sejrin il-Għarb, gol-punent għandha l-Għasri u għal got-tramuntana ssib il-Wied Sara.

Il-Gurdan in-naħa taż-Żebbuġ għal got-tramuntana tħares lejn il-baħar, għal gol-lvant issib Wied-il-Għasri, fuq nofs-in-nhar taħbat sewwa sew is-Santwarju ta' Pinu u gol-lvant "Cap San Dimitri".

Tal-Harrax lejn il-Għasri għal gol-tramuntana ssib quddiemek il-għolja tad-Dubrani, gol-lvant trieq Malsalforn go nofs-in-nhar il-għolja tal-Kastell fejn hi mibnija l-Katidral u gol-punent issib quddiemek Iz-Żebbuġ.

Tad-Dubrani in-naħa taż-Żebbuġ, minnha tħares għat-tramuntana issib quddiemek il-għolja tal-Kuljat, mill-lvant it-trieq ta' Malsalforn, minn go nofs-in-nhar iħares lejn il-għolja tal-Harrax u minn fuq il-punent tispara fuq il-għolja taż-Żebbuġ.

Ta' *Kuljat*, bejn Iz-Żebbuġ, ir-Rabat u x-Xagħra. Qiegħda bejn tliet għoljiet, tal-Merżuq tad-Debrani u ż-Żebbuġ tħares minnha għal gol-lvant issib it-trieq li tiegħok Malsalforn.

Tal-Merżuq tigi 'l hinn minn Malsalforn lejn nofs-in-nhar tħares in-naħa tal-għolja ta' Kuljat u gol-punent issib il-għolja ta' Haż-Żebbuġ. Ighidu li dari din kienet oġġla biċċa kbira milli hi llum u li kienet it-tajjar in-nar. Kien fiha għajn tal-mishun faċċata tat-tramuntana. Il-lum niżlet biċċa sewwa għaliex sisienha tafal. Il-ġebel

tagħha, huwa ħafif, dana juri li din il-għolja giet mixruba min-nar, minnha 'l hinn hemm għolja oħra jgħidulha l-Qollha s-Safra u tarġa' minn din 'l hinn hemm oħra msejha l-Qolla l-Bajda.

In-Naffara taħbat fuq ir-riħ tax-Xagħra minnha 'l hinn għal got-tramuntana ssib ir-ramla gol-lvant taħbat l-għolja tan-Nadur għal go nofs-in-nhar tisbokka it-trieq tal-Imġarr u lejn il-punent tagħha ssib l-għolja tax-Xagħra li fil-miktba nsibuha miktuba Kaċċa.

R.M.B.

TALB TA' WIEĦED IMDAHĦAL FIŻ-ŻMIEN

Mulejja, lilek il-qima, għax lilek tistħoqq; għax inti Alla, il-Missier, il-Ħallieq.

Kollok għerf, taf kemm aħna dgħajfin, kif nitqarqu u niggarfu minn xejn. Kollok imħabba, tħenn, tagħder u taħfer. Jien nistqarr dnubiet. Niedem, nitolbok finiena u maħfra, jekk jista' jkun. Naf illi ma jistħoqqulix, iżda naf ukoll illi l-imħabba u l-ħniena tiegħek huma bla tarf.

Mulejja, jiena nfahħrek u nqimek u niżżik ħajr minn kull ma għamilt miegħi sal-lum, u nitolbok tibqa' tiegħi miegħi sa kemm nintemm.

Kull ma nitolbok għalija nitolbok għal għajri. Agħtina d-dawl, sabiex insibu t-trieq illi wriena ibnek, Sidna Ġesù, sabiex hekk, mexjin fuqha, naslu għandek.

Nemmen illi Inti ħlaqtna biex inħobbuk u biex naqduk. Jiena nħobbok fuq kollox u nixtieq naqduk kif jixraq.

Kull ma għandi tiegħi hi r-rieda, u din, tiegħi għax tajthieli Int. Jiena nroddhielek bil-qalb: ikun li trid Int.

Nitolbok tagħtini l-qawwa u l-ħila sabiex ingib salibi bis-sabar, mingħajr tnikkir, mingħajr tgemgim, mingħajr tnew-wieħ. Biss nitolbok, jekk jista' jkun, tbiegħed minni l-ħru-xija ta' l-imrar; madankollu, jekk dan ma jistax ikun, ikun li trid Int.

Mulejja, jien sejjer nitfi d-dawl, qabel norqod. Jasal jum meta d-dawl titfih Int, għax ħajti tkun intemmet. Nitolbok, meta jasal dak il-waqt, l-aħħar ħsieb tiegħi jkun fik.

Mulejja, lilek il-qima, għax lilek tistħoqq; għax Inti Alla, il-Missier, il-Ħallieq. Amen.

(1) Min kiteb dan it-talb kiteb kif jemmen u kif iħoss hu; ta' nisraui. Barra minn dan, kiteb meqjus u rzin bħal ma jkteb min garrab bosta f'ħajtu: u kiteb bi lsien malti li ma fih xi tmaqdar xejn. Għal dan kollu deħrilna li għandna ngibuh f'"Il-Malti". N. t. D.